

Reglemente för kommunstyrelsen

Detta reglemente är beslutat av kommunfullmäktige den xx xxx 20xx, § xxx.

Allmänt om styrelsens uppgifter

1 §

Styrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet (*ledningsfunktion*). Styrelsen ska också ha uppsikt över verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund.

Styrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen (*styrfunktion*).

Styrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige (*uppföljningsfunktion*).

Styrelsen ansvarar för i detta reglemente angivna uppgifter jämte sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd (*särskilda uppgifter*). Härutöver ansvarar styrelsen för de uppgifter som framgår av kommunallagen (2017:725), KL, och annan lagstiftning.

Stärkt ställning för kommunstyrelsen

2 §

Kommunstyrelsen får fatta följande beslut rörande nämndernas verksamhet:

1. beslut om anställningsstopp
2. beslut om stopp för ytterligare investeringar
3. beslut om omfördelning av medel mellan nämnder
4. slutligt beslut när två nämnder är oense.

Kommunstyrelsen ska hålla fullmäktige underrättad om de beslut som har fattats med stöd av första stycket.

Ledningsfunktionen och styrfunktionen

Allmänt om ledningsfunktionen och styrfunktionen

3 §

Styrelsen ansvarar för beslut om samordning mellan nämnderna och gränsdragning mellan nämndernas kompetens. Styrelsen ansvarar för att en effektiv och ändamålsenlig organisation upprätthålls.

Styrelsens övergripande uppgifter

4 §

Styrelsen ska

1. leda arbetet med och samordna utformningen av övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten samt göra framställningar i målfrågor som inte är förbehållen annan nämnd
2. utöva uppsikt över övriga nämnders och gemensamma nämnders beslut
3. ha uppsikt över sådan avtalssamverkan som sker enligt 9 kap. 37 § KL eller enligt annan lag eller författning
4. ha ett övergripande ansvar för interna säkerhetsfrågor i kommunen
5. ha hand om kommunens personaladministrativa system, ekonomisystem, dokument- och ärendesystem, e-postsystem, IT-system, kommunikationssystem, skaderapporteringssystem, passersystem och förtroendemannaregister
6. ha ett övergripande ansvar för att säkerhetsskyddslagen (2018:585) följs
7. anställa kommundirektör samt besluta om instruktion för denne
8. anställa förvaltningschefer
9. hos fullmäktige, övriga nämnder och andra myndigheter göra de framställningar som behövs
10. kontinuerligt följa verksamheten i övriga nämnder
11. ansvara för utformning och utveckling av kommunens system för intern kontroll i enlighet med vad fullmäktige särskilt beslutar
12. ansvara för samordningsträffar med nämndpresidierna och förvaltningscheferna
13. upprätta förslag till program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare
14. bereda eller yttra sig i ärenden som ska handläggas av fullmäktige i enlighet med KL
15. verkställa fullmäktiges beslut, om fullmäktige inte beslutat annat.

Om fullmäktige inte har beslutat något annat, avgör styrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska handlägga ska beredas.

Styrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

Företag och stiftelser

5 §

Styrelsen ska

1. ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag och stiftelser som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv, men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen
2. ansvara för att beslut om ägardirektiv till företagen fattas och kontinuerligt hålls uppdaterade
3. ansvara för regelbundna möten mellan styrelsen och företagsledningarna/stiftelseledningarna
4. löpande vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de krav som anges i 10 kap. 2-6 §§ KL är uppfyllda beträffande de företag och stiftelser kommunen äger eller har intresse i
5. årligen, senast samband med årsbokslutet, i beslut pröva om den verksamhet som bedrivits i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Beslutet ska delges fullmäktige snarast. Finner styrelsen att brister förelegat, ska den samtidigt lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder.
6. svara för att tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de företag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i.

Kommunalförbund

6 §

Styrelsen ska ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Ekonomi och medelsförvaltning

7 §

Styrelsen ska

1. ha hand om kommunens medelsförvaltning och följa av fullmäktige meddelade riktlinjer för denna. Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel. I uppgiften ingår också att bevaka att kommunens inkomster inflyter och att betalningar görs i tid samt att vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar.
2. ha hand om övrig ekonomisk förvaltning. I denna uppgift ingår bl.a. att
  - a. se till att kommunens behov av försäkringsskydd är tillgodosett
  - b. ansvara för donationsförvaltning samt placering av donationer som förvaltas av annan nämnd
  - c. för kommunen utfärda förbindelser med anledning av kommunfullmäktiges beslut om lån, borgen eller andra åtaganden.
3. upprätta förslag till budget i enlighet med KL

4. se till att bokföring och redovisning sker i enlighet med lagen (1997:614) om kommunal redovisning
5. upprätta årsredovisning och delårsrapport i enlighet med lagen (1997:614) om kommunal redovisning
6. i enlighet med fullmäktiges särskilda riktlinjer förvalta medel som avsatts till pensionsförpliktelser
7. övergripande samordning av kommunens samtliga taxor och avgifter.

Delegering från fullmäktige

8 §

Styrelsen beslutar i följande grupper av ärenden:

1. upptagande av lån inom den beloppsram och de riktlinjer som fullmäktige fastställt
2. på begäran av nämnd omfördela medel som anslagits till nämnden inom den budgeterade verksamhetsvolymen och av fullmäktige fastställd beloppsram och andra riktlinjer
3. köp, byte, mottagande av gåva, överenskommelse om fastighetsbildning, expropriation eller inlösen enligt plan- och bygglagen av fastighet eller fastighetsdel, som enligt gällande detaljplan skall utgöra gata eller annan allmän plats
4. köp av fastighet eller fastighetsdel inom ramen för styrelsens anslag för strategiska markköp
5. för tillvaratagande av kommunens intressen vid offentlig auktion inköpa fast egendom eller tomträtt i vilken kommunen har intecknad fordran eller inskriven rättighet eller vilken är pantförskriven för lån, för vars infriande kommunen åtagit sig ansvar
6. försäljning av fastighet eller fastighetsdel som ingår i grupphusbebyggelse på kommunägd mark för vilken tecknats exploateringsavtal, eller som utgör s.k. självbyggartomt
7. försäljning av fastighet eller fastighetsdel som utgör obebyggd industrimark
8. genom avtal eller tillämpning av bestämmelser i fastighetsbildningslagen eller annan lagstiftning tillförsäkra kommunen rätt till servitut, nyttjanderätt eller ledningsrätt i annan tillhörig fastighet och medverka till ändring eller upphävande av sålunda bildad rättighet samt upplåta, ändra eller upphäva sådana rättigheter i kommunens fastigheter
9. ta ut pantbrev i kommunens fastigheter samt medgiva utsträckning, nedsättning, dödning och relaxation av inteckningar och utbyte av pantbrev ävensom andra därmed jämförliga åtgärder
10. i mål och ärenden där styrelsen för kommunens talan, med för kommunen bindande verkan, träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal
11. tillstånd att använda kommunens vapen
12. avgivande av yttranden enligt kamerabevakningslagen
13. i den mån det inte ankommer på annan nämnd, för kommunen besluta i övriga liknande ärenden som inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen.

Styrelsen beslutar också om yttranden som ankommer på fullmäktige när dessa inte är av principiell betydelse eller när tiden inte medger att yttrandet behandlas av fullmäktige. Styrelsen ska om möjligt samråda med berörda nämnder vid handläggning av yttrandet. Nämnderna beslutar själva om yttranden som endast berör den egna nämndens verksamhetsområde.

Personalpolitiken

9 §

Styrelsen ska ha hand om frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare och har därvid bl.a. att

1. med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare
2. förhandla å kommunens vägnar enligt lagstiftning om förhandlingsrätt utom vad gäller 11–14 och 38 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet inom andra nämnders verksamhetsområden
3. avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare
4. besluta om stridsåtgärd
5. lämna uppdrag enligt 6 kap. 3 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter
6. föra kommunens talan i mål och ärende, som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare
7. förhandla om och träffa överenskommelse vid lönerevision med arbetstagarorganisationer
8. utfärda riktlinjer och anvisningar inom det personalpolitiska verksamhetsområdet
9. ha hand om förflyttnings- och omplaceringsärenden från en nämnd till en annan
10. utöva det övergripande ansvaret för företagshälsovård och arbetsmiljö inom kommunen
11. vara kommunens löne- och pensionsorgan och teckna personalförsäkringar enligt kollektivavtal
12. besluta om undantag från samordningsbestämmelserna i gällande kollektivavtal.

Uppföljningsfunktionen

Styrelsens uppföljning

10 §

Styrelsen ska

1. övervaka att av fullmäktige fastställda kvalitetskrav, mål, riktlinjer och program för verksamheten samt ekonomi följs upp i nämnderna
2. övervaka att kommunens löpande förvaltning i övrigt sköts lagligt och ekonomiskt

3. följa hur den interna kontrollen sköts i nämnderna
4. två gånger per år rapportera till fullmäktige hur samtliga kommunens verksamheter utvecklas mot bakgrund av fastlagda mål och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret
5. en gång årligen till fullmäktige rapportera om kommunens avtalssamverkan enligt 9 kap. 37 § KL eller enligt annan lag eller författning
6. inom ramen för sin uppsiktsplikt övervaka att verksamheter som bedrivs av privata utförare kontrolleras och följs upp i enlighet med lag, avtal och av fullmäktige fastställda program och direktiv
7. senast den 1 april varje år lämna fullmäktige en redovisning över beredningen av motioner och medborgarförslag som väckts i fullmäktige och som inte slutligt handlagts av fullmäktige.

Särskilda uppgifter

Processbehörighet

11 §

Styrelsen får själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden, om inte någon annan ska göra det på grund av lag eller annan författning eller beslut av fullmäktige. Detta gäller också mål där någon har begärt laglighetsprövning av fullmäktiges beslut, om inte fullmäktige beslutar att själv föra talan i målet.

Vidare åligger det styrelsen att på kommunens vägnar ta emot stämningar samt, i den mån det inte ankommer på annan nämnd, föra kommunens talan vid domstolar och andra myndigheter.

Krisberedskap, civilförsvar och krig

12 §

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens uppgifter enligt lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH).

Kommunstyrelsens arbetsutskott utgör krisledningsnämnd och ska fullgöra lagstadgade uppgifter under extraordinära händelser i fredstid.

Krisledningsnämndens verksamhet regleras i särskilt reglemente.

Under höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen för den verksamhet som anges i 3 kap. LEH.

Kommunstyrelsen ansvarar för den verksamhet som framgår av 7 § lag (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap.

Styrelsen utser ledamot/ledamöter i hemvärnsråd enligt hemvärnsförordningen (1997:146).

Föreskrifter om den kommunala organisationen under krig eller krigsfara finns i lagen (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.

Arbetslöshetsnämnd

13 §

Styrelsen är arbetslöshetsnämnd enligt lagen (1944:475) om arbetslöshetsnämnd.

Arkivmyndighet

14 §

Styrelsen är arkivmyndighet. Närmare föreskrifter om arkivvården finns i av fullmäktige antaget arkivreglemente.

Anslagstavla och webbplats

15 §

Styrelsen ansvarar för kommunens anslagstavla.

Styrelsen samordnar innehållet i och ansvarar för kommunens externa och interna webbplats.

Författningssamling

16 §

Styrelsen ansvarar för att uppdatera den kommunala författningssamlingen och se till att denna hålls tillgänglig i lagstadgad form.

Exploatering och ansvar för markreserv

17 §

Inom styrelsens ansvarsområde för exploatering och kommunens markreserv åligger det styrelsen att fatta beslut gällande

1. samordning och genomförande av exploateringsarbete av bostads- och verksamhetsområden
2. utarrendering eller på annat sätt med nyttjanderätt externt upplåtande av kommunens mark
3. förvaltning av kommunens mark, i den mån detta inte enligt kommunfullmäktige åligger annan nämnd
4. koloni- och odlingslottsområden.

Styrelsens övriga uppgifter och ansvarsområden

18 §

Styrelsen ska

1. ansvara för det strategiska utvecklingsarbetet, särskilt den översiktliga fysiska planeringen och de övergripande infrastrukturfrågorna, samt arbetet för en långsiktigt hållbar ekonomisk, social och miljömässig utveckling
2. ha ett ansvar för strategiska fastighetsfrågor gällande långsiktig lokalförsörjning i kommunen
3. ansvara för det övergripande arbetet med teknisk och fysisk säkerhet,

4. efter inhämtande av yttrande från samhällsbyggnadsnämnden fatta beslut i frågor om tillstyrkan av tillstånd för vindkraft enligt 16 kap. 4 § miljöbalken (1998:808)
5. i samråd med kultur- och fritidsnämnden ansvara för framtagande av strategi och årlig handlingsplan avseende kommunens evenemangsverksamhet som riktar sig till allmänheten. Styrelsen ansvarar vidare för marknadsföring och kommunikation avseende evenemangsverksamheten som riktar sig till allmänheten
6. ansvara för kommunens kundtjänst, energi- och klimatrådgivning, budget- och skuldrådgivning och konsumentvägledning
7. att fullgöra kommunens uppgifter enligt förordningen om statligt stöd till energieffektivisering i kommuner och landsting
8. att ansvara för kommunens uppgifter vad gäller kommunal energiplanering
9. ansvara för internationella frågor
10. ansvara för kommunens centrala juridiska verksamhet
11. ansvara för att utveckla och samordna kommunens strategiska arbete avseende informationsteknologi och digitalisering
12. ansvara för samordning, genomförande och uppföljning av kommunens inköps- och upphandlingsverksamhet
13. verka och ansvara för utveckling och samordning av personaladministration inom kommunen, samt ge råd och biträde i personalfrågor inom andra nämnder
14. ansvara för samordning av styrelsens och övriga nämnders arbete som avser behandling av personuppgifter i enlighet med dataskyddsförordningen
15. ansvara för strategiska beslut och uppföljning av näringslivsfrågorna
16. att sköta de förvaltnings- och verkställighetsuppgifter i övrigt som inte uppdragits åt annan nämnd.

För styrelsen och nämnderna gemensamma bestämmelser

Uppdrag och verksamhet

19 §

Styrelsen ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Den ska följa det fullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att styrelsen ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Organisation inom verksamhetsområdet

20 §

Styrelsen ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten.

Förvaltning

21 §

Under kommunstyrelsen lyder kommunledningsförvaltningen.

Personalansvar

22 §

Styrelsen är anställningsmyndighet för personal vid dess förvaltning samt för förvaltningschefer. Styrelsen har hand om personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sitt verksamhetsområde.

Behandling av personuppgifter

23 §

Styrelsen är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i dess verksamhet i enlighet med dataskyddsförordningen. Styrelsen är också personuppgiftsansvarig för de typer av behandlingar som är gemensamma för hela kommunen, enligt vad som angivits i kommunens registerförteckning enligt artikel 30 i dataskyddsförordningen. Styrelsen är också personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i fullmäktige samt hos fullmäktigeberedningar.

Styrelsen ska utse dataskyddsombud.

Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige

24 §

Styrelsen ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet.

Styrelsen ska två gånger per år redovisa till fullmäktige hur de har fullgjort de uppdrag som fullmäktige har lämnat till dem

1. i reglemente
2. genom finansbemyndigande.

Styrelsen ska vid redovisningen även redogöra för hur uppdrag som delegerats till den fullgjorts.

Redovisning ska ske enligt riktlinjer som fastställs av fullmäktige. Styrelsen samordnar de olika nämndernas redovisningar.

Nämnderna ska också fullgöra rapporteringsskyldighet som ålagts dem enligt speciallag.

Särskilda bestämmelser om styrelsens underrättelseskyldighet finns i 2 §.

Information och samråd

25 §

Styrelsen, nämnderna och kommunalråd respektive oppositionsråd (kommunalråd kan även ha annan benämning som fullmäktige bestämmer) ska i möjligaste mån från nämnd erhålla den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Rätten till information och underlag omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder.

Nämnderna ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör styrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Samråd bör även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda. Styrelsen beslutar om formerna för samrådet.

Självförvaltningsorgan

26 §

Styrelsen får uppdra åt ett självförvaltningsorgan att helt eller delvis sköta driften av en viss anläggning eller en viss institution. Styrelsen får uppdra åt självförvaltningsorganet att besluta på dess vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Styrelsen ska i en arbetsordning fastställa självförvaltningsorganets uppgifter, sammansättning, arbetsformer och mandattid.

Medborgarförslag

27 §

Medborgarförslag, där fullmäktige överlåtit till styrelsen att fatta beslut, ska om möjligt beredas så att styrelsen kan fatta beslut inom ett år från det att förslaget väcktes i fullmäktige.

Styrelsen ska fortlöpande informera fullmäktige om de beslut som fattats med anledning av ett medborgarförslag.

Styrelsen ska två gånger per år redovisa de medborgarförslag som inte beretts färdigt för beslut i fullmäktige inom ett år från det att förslagen väcktes i fullmäktige. Fullmäktige ska informeras om anledningen till att ärendena inte avgjorts och när beslut kan förväntas fattas. Redovisningen ska göras på fullmäktiges ordinarie sammanträden i april och oktober.

När ett medborgarförslag beretts färdigt och beslut ska fattas, bör förslagsställaren underrättas.

Styrelsen får besluta att den eller de som har väckt ett ärende genom medborgarförslag får närvara när nämnden behandlar ärendet och delta i överläggningarna men inte när beslut fattas.

Arbetsformer

Tidpunkt för sammanträden

28 §

Styrelsen sammanträder på dag och tid som styrelsen bestämmer.

Sammanträde ska hållas också om minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs. En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlas på det extra sammanträdet.

Ordföranden ska, om möjligt, samråda med vice ordförandena om tiden för extra sammanträde.

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om möjligt ska samråd ske med vice ordförandena.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet.

Kallelse

29 §

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den som varit ledamot i nämnden längst tid göra detta (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid ska den till åldern äldste ledamoten vara ålderspresident.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet. Kallelsen ska tillställas varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet senast fem dagar före sammanträdesdagen. Kallelse ska ske elektroniskt.

I undantagsfall får kallelse ske inom annan tid och/eller på annat sätt.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen. Ordföranden ska i kallelsen ange om utelämnande av handlingar har skett.

Offentliga sammanträden

30 §

Styrelsen får besluta om offentliga sammanträden. Offentliga sammanträden får inte hållas i ärenden som avser myndighetsutövning eller i vilka det förekommer uppgifter som omfattas av sekretess.

Sammanträde på distans

31 §

Styrelsen får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast två arbetsdagar innan sammanträdet anmäla detta till styrelsens kansli. Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Styrelsen får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i styrelsen.

Närvarorätt

32 §

Kommunalråd och oppositionsråd (kommunalråd kan även ha annan benämning som fullmäktige bestämmer), nämndernas ordförande, samt kommundirektören eller den kommundirektören utser i sitt ställe, har rätt att närvara vid styrelsens sammanträden och delta i överläggningarna men inte i besluten. Den förtroendevalde har i den utsträckning nämnden beslutar rätt att få sin mening antecknad i protokollet.

Närvarorätten gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning.

Härutöver får styrelsen medge förtroendevald som inte är ledamot eller ersättare i styrelsen att närvara vid sammanträde med styrelsen för att lämna upplysningar. Även anställd i kommunen och särskilt sakkunnig kan medges denna rätt. Om styrelsen beslutar det, får den som kallats delta i överläggningarna men inte i besluten.

Styrelsen får härutöver bestämma att annan ska ha rätt att närvara vid nämndens sammanträden.

Sammansättning

33 §

Styrelsen består av 15 ledamöter och 15 ersättare.

Ordföranden

34 §

Det åligger ordföranden

1. att leda styrelsens arbete och sammanträden
2. kalla till sammanträde i enlighet med lag och reglemente
3. inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas i styrelsen vid behov är beredda
4. se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i styrelsen
5. bevaka att styrelsens beslut verkställs.

Härutöver åligger det styrelsens ordförande att under styrelsen

1. ha uppsikt över kommunens hela nämndförvaltning
2. följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor
3. främja samverkan mellan styrelsen, kommunens övriga nämnder och bolag och fullmäktige
4. representera styrelsen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte styrelsen bestämt annat i ett särskilt fall
5. följa kommundirektörens arbete utifrån kommunstyrelsens instruktion.

Presidium

35 §

Styrelsens presidium ska bestå av ordförande, första vice ordförande och andra vice ordförande.

Viceordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

Ersättare för ordföranden och vice ordföranden

36 §

Om varken ordföranden eller annan i presidiet kan delta i ett helt sammanträde eller en del av ett sammanträde, får styrelsen utse en annan ledamot som ersättare för dessa. Tills valet förrättats, fullgörs ordförandens uppgifter av den som varit ledamot i styrelsen längst tid. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid fullgörs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.

Motsvarande gäller om ordföranden eller annan i presidiet inte kan fullgöra sitt uppdrag under en längre tid. Ersättaren ska fullgöra samtliga ordförandens/övriga presidiets uppgifter.

Kommunalråd

37 §

Sedan val av styrelse och nämnder skett utser fullmäktige kommunalråd och oppositionsråd. Kommunalråd kan även ha annan benämning som fullmäktige bestämmer.

Fullmäktige beslutar om kommunalrådets uppgifter, ansvarsområden och tjänstgöringsgrad.

Förhinder

38 §

En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, ska snarast anmäla detta till styrelsens sekreterare eller någon annan anställd vid styrelsens kansli. Ledamoten ska underrätta den ersättare som står i tur om att denne ska tjänstgöra.

Ersättares tjänstgöring

39 §

Om en ledamot är förhindrad att delta eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe. Den ersättare ska kallas in som står i tur att tjänstgöra och som inte redan har kallats in. En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare trätt i ledamotens ställe. Ledamoten får dock inte inträda i tjänstgöring under pågående handläggning av ett ärende.

Ersättarna ska, om dessa inte valts proportionellt, tjänstgöra enligt den ordning som fullmäktige har bestämt. Om ingen ordning är bestämd, kallas ersättarna i den ordning de tagits upp i fullmäktiges protokoll från valet.

Ersättare som inte tjänstgör har rätt att delta i överläggningarna och få sin mening antecknad till protokollet.

En ersättare som börjat tjänstgöra har alltid företräde till tjänstgöring framför annan ersättare.

Jäv, avbruten tjänstgöring

40 §

En ledamot eller en ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet handlagts.

Ledamot som en gång avbrutit tjänstgöringen under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får inte åter tjänstgöra vid sammanträdet.

Ledamots initiativrätt

41 §

Varje ledamot i styrelsen får väcka ärenden i styrelsen.

Yrkanden

42 §

När styrelsen förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt. Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte styrelsen enhälligt beslutar att medge det.

Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

Deltagande i beslut

43 §

En ledamot som, där detta är möjligt, avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden innan beslut fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om styrelsen fattar det med acklamation.

Omröstningar

44 §

Omröstningarna genomförs så, att ledamöterna avger sina röster efter upprop. Uppropet sker enligt uppropsslistan.

Ordföranden avger alltid sin röst sist.

Sedan omröstningen har avslutats, befäster ordföranden detta med ett klubbslag. Därefter får inte någon ledamot avge sin röst. Inte heller får någon ledamot ändra eller återta en avgiven röst efter klubbslaget.

Om oenighet uppstår om resultatet av en öppen omröstning, ska en ny omröstning genomföras omedelbart.

En valsedel som avlämnas vid en sluten omröstning ska uppta så många namn som valet avser samt vara omärkt, enkel och sluten.

En valsedel är ogiltig

1. om den upptar namnet på någon som inte är valbar
2. om den upptar flera eller färre namn än det antal personer som ska väljas
3. om den upptar ett namn som inte klart utvisar vem som avses.

Vad som nu sagts gäller inte vid val som sker med tillämpning av proportionellt valsätt. För sådana val finns särskilda föreskrifter i lag.

Reservation

45 §

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet. Motsvarande gäller vid omedelbar justering.

Justering av protokoll

46 §

Protokollet justeras av ordföranden och två ledamöter.

Styrelsen kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart.

Paragrafen ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och justeras av ordföranden och två ledamöter.

Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m.

47 §

Styrelsen ansvarar för att beslut och föreskrifter inom det egna ansvarsområdet kungörs enligt gällande bestämmelser.

Nämnderna ska underrätta styrelsen om ändringen och dess innehåll så snart en uppdatering av den kommunala författningssamlingen bedöms nödvändig.

Delgivningsmottagare

48 §

Delgivning med styrelsen sker med ordföranden, kommundirektören eller annan anställd som styrelsen beslutar.

Undertecknande av handlingar

49 §

Skrivelser, avtal och andra handlingar från styrelsen ska på styrelsens vägnar undertecknas av ordföranden och kontrasigneras av anställd som styrelsen bestämmer. Vid förfall för ordföranden inträder första vice ordföranden, vid förfall för denne inträder andra vice ordföranden, och vid förfall för denne inträder den ledamot som styrelsen utser.

Styrelsen får även uppdra åt förtroendevald eller tjänsteperson att enligt av styrelsen lämnade direktiv underteckna handlingar på styrelsens vägnar. Beslut som fattas med stöd av delegation samt skrivelser, avtal och andra handlingar som upprättas med anledning därav undertecknas av den som fattat beslutet och, i förekommande fall, kontrasigneras av den som utses därtill.

Utskott

44 §

Inom styrelsen ska finnas ett arbetsutskott som tillika är personalutskott. Arbetsutskottet ska bestå av fem ledamöter och fem ersättare. Styrelsen får därutöver inrätta ytterligare utskott.

Inom ett utskott väljer styrelsen för den tid styrelsen beslutar bland utskottets ledamöter en ordförande och en vice ordförande.

Om ordföranden i utskottet på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag för längre tid får styrelsen utse en annan ledamot i utskottet att som ersättare för ordföranden fullgöra dennes uppgifter.

Ersättare ska närvara vid utskottets sammanträden endast om ledamot är förhindrad att tjänstgöra. Ersättare ska inkallas till tjänstgöring i den av styrelsen vid valet bestämda ordningen. Avgår en ledamot eller en ersättare i utskottet, som inte utsetts vid proportionellt val, ska fyllnadsval snarast förrättas.

Utskottet sammanträder på dag och tid som varje utskott bestämmer.

Sammanträden ska också hållas när ordföranden anser att det behövs eller när minst tre ledamöter begär det. Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet samt uppgift om de ärenden som ska behandlas. Utskottet får handlägga ärenden bara när mer än hälften av ledamöterna är närvarande. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Vid utskottssammanträde ska protokoll föras i de delar där utskottet inte enbart bereder ärende inför beslut i styrelsen.

De ärenden som ska avgöras av styrelsen i dess helhet bör beredas av utskottet om beredning behövs. Ordföranden eller kommundirektören överlämnar sådana ärenden till utskottet.

När ärendet beretts ska utskottet lägga fram förslag till beslut.